DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SPRAW ZAGRANICZNYCH
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

№ 1	*Warszawa, dnia 3 stycznia 1922 roku*	*Rok III*

1.

B. E. 8232.

KOMUNIKAT

W SPRAWIE ZASAD WYDAWANIA POZWOLEŃ NA PRZEWÓZ TRANZYTOWY.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych podaje do wiadomości Placówkom następujące zasady wydawania pozwoleń na przewóz tranzytowy towarów przez terytorjum Rzeczypospolitej Polskiej:

Dla ruchu tranzytowego towarów przez obszar Rzeczypospolitej Polskiej Ministerstwo Przemysłu i Handlu po porozumieniu się z zainteresowanemi Ministerstwami ustala następujące zasady:

1. Przewóz tranzytowy towarów między następującemi wejściowemi, względnie wyjściowemi komorami celnemi: Tczew z jednej strony, a Śniatyn, Dziedzice, Zebrzydowice, Oświęcim i Szczakowa z drugiej strony, dopuszczalny jest bez żadnych przeszkód, jednakże na podstawie każdorazowych pozwoleń Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu, wydawanych przezeń bez względu na kategorję tranzytowanych towarów bez zasięgania opinji innych instytucji państwowych, z wyłączeniem towarów, stanowiących przedmiot monopolów państwowych, co do których konieczne jest uzyskanie zgody odnośnych sekcji monopolowych Ministerstwa Skarbu, oraz z zachowaniem przepisów, zawartych w punktach 4 i 5 niniejszej instrukcji.

2. Przewóz tranzytowy towarów bez względu na ich kategorję, oraz bez względu na ich dalszą destynację, skierowany z jednej strony przez Śniatyn, a z drugiej przez Oświęcim, Szczakowę, Zebrzydowice, Dziedzice, lub odwrotnie, nie wymaga pozwoleń Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu.

3. Tranzyt do Litwy Środkowej traktuje się jako przywóz, względnie wywóz z kraju.

4. Przewóz tranzytowy towarów z Niemiec we wszystkich kierunkach jest zasadniczo niedozwolony. W wyjątkowych wypadkach pozwolenia mogą być udzielane na zasadzie każdorazowej zgody Ministerstwa Przemysłu i Handlu. O ile chodzi o towar, który idzie z krajów sprzymierzonych i stowarzyszonych nieprzerwanym tranzytem przez Niemcy i przez

Polskę, Główny Urząd Przywozu i Wywozu ma prawo udzielać pozwolenia bez zasięgania opinji Ministerstwa Przemysłu i Handlu, po przedstawieniu przez petenta świadectwa pochodzenia towaru, z wyłączeniem towarów, stanowiących przedmiot monopolów państwowych, co do których konieczna jest zgoda Ministerstwa Skarbu.

5. Tranzytowy przewóz towarów do Niemiec jest niedozwolony. Wyjątki są dopuszczalne jedynie za zgodą Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

6. Tranzyt z Rosją i Ukrainą Sowiecką uzależniony jest od pozwoleń, wydawanych przez Główny Urząd Przywozu i Wywozu, bez zasięgania opinji Ministerstwa Przemysłu i Handlu z zachowaniem, co do tranzytu z Niemiec, zastrzeżeń zawartych w p. 5 niniejszej instrukcji. Odnośnie do artykułów monopolowych obowiązują zasady jak w p. 1 i 4.

7. Tranzyt do Rosji i Ukrainy Sowieckiej jest niedozwolony.

8. Opłaty manipulacyjne od wydawanych pozwoleń wynoszą 1 promille od ustalonej wartości towaru.

9. Cena, względnie wartość, towaru ustala się wedle cen rynkowych tego kraju, z którego towar pochodzi, na podstawie danych, posiadanych przez Wydział Statystyczny.

Za Ministra

(—) *Bertoni*

Warszawa, dnia 20/XII 1921 r. Dyrektor Departamentu.

2.

A. I. 11759.

ROZPORZĄDZENIE

W PRZEDMIOCIE DORĘCZANIA POCZTY KURJERSKIEJ.

Stwierdzono w ostatnich czasach, że kurjerzy przywożący pocztę z Placówek oddają ją wraz z listami kurjerskimi w poszczególnych wydziałach, zamiast w ekspedycji kurjerskiej.

Powoduje to zupełny brak porządku w ewidencji przyjazdu kurjerów i przesyłek kurjerskich, oraz uniemożliwia dokładne doręczanie poczty kurjerskiej.

Wobec powyższego zarządzam, aby Pp. Naczelnicy Wydziałów wydali stanowczy zakaz urzędnikom swoich Wydziałów odbierania przesyłek i listów kurjerskich od przyjeżdżających kurjerów, gdyż do tego upoważniony jest jedynie Kierownik Ekspedytu przy Kancelarji Ogólnej (A. III).

Za Ministra

(—) *Bertoni*

Dyrektor Departamentu.

Warszawa, dnia 14/XII 1921 r.

G. M. n. 1556.

3.

OKÓLNIK

W PRZEDMIOCIE NABYWANIA KSIĄŻEK PRZEZ PLACÓWKI.

Nawiązując do okólnika № 82 z dnia 24 maja 1921 r., ponownie zwracam uwagę Placówkom, że przy obecnym czekowym systemie wypłat budżetów Placówek, Biuro Rachuby i Kontroli nie rozporządza żadnym funduszem, z którego mogłyby być pokrywane rachunki księgarskie za książki, pisma, mapy i t. p., o których dostarczanie Placówki zwracają się do Bibljoteki M. S. Z. Wobec tego, iż księgarnie warszawskie mogą drogą pocztową (która jest znacznie tańszą od kurjerskiej) zapotrzebowanie takie szybko i bezpośrednio załatwiać, współudział Bibljoteki M. S. Z. w dostarczaniu książek Placówkom staje się zbytecznym. Księgowanie bardzo drobnych pozycji rachunkowych, wynikających z należytości za zakupione i wysłane książki przez Bibljotekę M. S. Z., powoduje dużą stratę czasu licznego grona urzędników M. S. Z.

Nie ulega wątpliwości, że każdorazowe przesyłanie odpowiednich kwot pieniężnych na kupno książek pociąga za sobą niepożądane powikłania rachunkowe, zmianę waluty obcej, wysyłanie reszty w walucie polskiej i t. p. Powikłań tych można uniknąć, jeżeli każda Placówka na potrzeby w zakresie książek, pism, map etc. otworzy sobie rachunek bieżący kosztem kilku nadesłanych dolarów, franków, funtów szter. i t. p. do jednego z banków warszawskich. Porozumienie w tym względzie nastąpiło z Polskim Bankiem Przemysłowym w Warszawie, ul. Senatorska 42, który oświadczył gotowość otworzenia szeregu rachunków bieżących Placówkom. Bank, otrzymawszy stosowne polecenie, pokrywać będzie natychmiast należności księgarskie za przedłożeniem mu rachunków, dokonaną zaś wypłatą obciążać będzie rachunek Placówki aż do wyczerpania wpłaconej kwoty. Tym sposobem księgarnie nie będą narażone na straty, wynikające z długiego nieraz wyczekiwania na wypłatę i bardzo chętnie będą wykonywały wszelkie listowne zlecenia Placówek.

Celem jak najrychlejszego, a zarazem i jak najdogodniejszego dla Placówek uregulowania tej sprawy, należy nadesłać pod adresem Polskiego Banku Przemysłowego odpowiednią kwotę w walucie zagranicznej wraz z listem treści następującej:

Do Polskiego Banku Przemysłowego w Warszawie

Senatorska 42.

Przesyłając przy niniejszem .... dolarów, (wzg. franków, funtów szterlingów) proszę uprzejmie W. Panów o otworzenie dla Poselstwa polskiego (Konsulatu polskiego) w.............................rachunku bieżącego i o wypłacenie z tegoż rachunku firmom: Gebethner i Wolff, F. Hoesick, Książnica Polska, Ossolineum, E. Wende i Sp., a także Bibljotece Ministerstwa

Spraw Zagranicznych, na podstawie przedłożonych rachunków pokwitowanych, odpowiednich kwot za dostarczone Poselstwu (Konsulatowi) książki (mapy i t. p.) do wysokości funduszów przezemnie przekazanych.

Po sprzedaniu przesłanej waluty obcej raczą W.Panowie zawiadomić mnie listownie, do jakiej wysokości Mk. polskich rachunek bieżący Poselstwa (Konsulatu) w .... został otwarty.

Z poważaniem
(podpis)
(stanowisko służbowe).

Jeżeli Placówki życzą sobie zaopatrywać się w książki w jednej z firm księgarskich poza stołecznych (np. w Krakowie, Lwowie lub Poznaniu) winny otworzyć sobie kredyt w którymkolwiek z banków, znajdujących się w jednej z daną księgarnią miejscowości.

Przyczem nadmienia się, że Polski Bank Przemysłowy ma swe oddziały, między innemi, we Lwowie, Krakowie i Łodzi.

Za Ministra
(—) *Bertoni*
Dyrektor Departamentu

Warszawa, dnia 15/XII 1921 r.

4.

K. I. 28014.

OBWIESZCZENIE

W PRZEDMIOCIE POWIERZENIA OPIEKI NAD OBYWATELAMI RZPLTEJ POLSKIEJ W ALBANJI POSELSTWU R. P. PRZY KWIRYNALE.

Zawiadamiam niniejszem, zgodnie z pismem № K. I. 27286/21 z dnia 17 listopada b. r., skierowanem do p. Dr. Macieja Loreta, Chargé d'Affaires R. P. w Rzymie, iż opieka nad obywatelami Rzpltej Polskiej w Albanji została powierzona Poselstwu R. P. przy Kwirynale.

Za Ministra
(—) *W. Babiński*
Wice-Dyrektor Departamentu.

Warszawa, dnia 7/XII 1921 r.

5.

B. E. 8407.

OBWIESZCZENIE

W SPRAWIE PRZENIESIENIA SIEDZIBY PAŃSTWOWEGO URZĘDU NAFTOWEGO DO LWOWA.

Wskutek decyzji Rządu, siedziba Państwowego Urzędu Naftowego została przeniesiona do Lwowa.

W sprawach naftowych, objętych zakresem działania Państwowego Urzędu Naftowego, należy się więc odnosić do tegoż Urzędu we Lwowie, ul. Romanowicza L. 7, i tam też należy bezpośrednio kierować sprawozdania o rynkach naftowych.

Za Ministra
(—) *Bertoni*
Warszawa, dnia 20/XII 1921 r. Dyrektor Departamentu.

6.

A. I. 11754.

OKÓLNIK

W SPRAWIE EWIDENCJI URZĘDNIKÓW REKLAMOWANYCH Z WOJSKA.

Celem zaprowadzenia ścisłej ewidencji urzędników reklamowanych z wojska, oraz posiadających odroczenia służby wojskowej lub bezterminowe urlopy, polecam Pp. Naczelnikom Wydziałów, oraz Kierownikom Placówek nadesłanie szczegółowych wykazów tych urzędników natychmiast po otrzymaniu niniejszego.

Nadto zechcą Pp. Kierownicy Placówek natychmiast zawiadamiać Ministerstwo Spraw Zagranicznych o wypadkach opuszczenia przez każdego z urzędników kontraktowych, reklamowanych przez Ministerstwo, służby państwowej, przez co powód reklamacji ustaje.

Za Ministra
(—) *Bertoni*
Warszawa, dnia 22/XII 1921 r. Dyrektor Departamentu.

7.

K. II-b. 50446

OKÓLNIK

W PRZEDMIOCIE WYKONANIA USTAWY EMERYTALNEJ.

Wobec ogłoszonego w Dzienniku Ustaw R. P. № 93/21, poz. 686, Rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 10 listopada b. r. w przedmiocie wykonania ustawy emerytalnej funkcjonarjuszów państwowych z dn. 28 lipca b. r., Ministerstwo Spraw Zagranicznych poleca wszystkim Placówkom, by przeprowadziły w swych okręgach bez zwłoki następujące zarządzenia:

1. Przesłanie do M. S. Z. spisu wszystkich emerytów, oraz wdów i sierot zamieszkałych w ich okręgu i należących do jednej z kategorji objętych ustawą emerytalną.

2. Wezwanie wszystkich uprawnionych osób do przedkładania popartych wymaganymi dokumentami próśb w myśl par. 12, 16, 20 i 21 wymienionego Rozporządzenia.

3. Sporządzenie spisu emerytów zatrudnionych u siebie za wynagrodzeniem, w myśl par. 6 wymienionego Rozporządzenia.

Szczegółowe przepisy dla Placówek, normujące sposób przedkładania podań władzom skarbowym, oraz szczegóły postępowania przy wypłacie uposażenia emerytalnego, wyda Ministerstwo Spraw Zagranicznych po porozumieniu się z Ministerstwem Skarbu, do którego równocześnie w tej sprawie się zwraca.

Za Ministra
(—) *W. Babiński*
Wice-Dyrektor Departamentu.

Warszawa, dnia 23/XII 1921 r.

8.

A. I. 12001.

OKÓLNIK

W PRZEDMIOCIE UTWORZENIA NADZWYCZAJNEGO KOMISARJATU DO SPRAW REPATRJACJI I POWOŁANIA P. WŁADYSŁAWA GRABSKIEGO NA STANOWISKO NADZWYCZAJNEGO KOMISARZA.

Niniejszym podaję do wiadomości, iż na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 8 grudnia 1921 r. zapadła następująca uchwała:

„Rada Ministrów postanawia dla spraw repatrjacji utworzyć Nadzwyczajny Komisarjat. Na Komisarza powołuje się p. Władysława Grabskiego, Posła na Sejm Ustawodawczy“.

Na posiedzeniu zaś w dn. 9 grudnia r. b. Rada Ministrów uchwaliła zakres działania Nadzwyczajnego Komisarza do Spraw Repatrjacji, który został określony w sposób następujący:

Na czas trwania masowej repatrjacji w celu skoordynowania czynności wszystkich urzędów państwowych i instytucji społecznych w zakresie ich czynności, dotyczących repatrjacji, oraz dla jednolitego kierownictwa powołuje się Nadzwyczajnego Komisarza dla Spraw Repatrjacji.

W szczególności Nadzwyczajnemu Komisarzowi do Spraw Repatrjacji w tym zakresie podporządkowuje się: Urząd Emigracyjny przy Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej, polską część Delegacji Mieszanej do Spraw Repatrjacji, oraz Nadzwyczajnego Naczelnego Komisarza do walki z epidemjami.

Oprócz uprawnień, które posiada w zakresie repatrjacji Nadzwyczajny Naczelny Komisarz do walki z epidemjami, Nadzwyczajny Komisarz do Spraw Repatrjacji będzie miał prawo wglądu we wszelkie czynności wszystkich urzędów i zakładów państwowych, oraz instytucji społecznych, w zakresie, dotyczącym repatrjacji, oraz prawo wydawania zarządzeń z mocą natychmiastowego wykonania.

Zmiana obowiązujących rozporządzeń lub wydawanie nowych, sprzecznych z obowiązującymi przepisami lub na nich nieopartych, przez Nadzwyczajnego Komisarza do Spraw Repatrjacji będzie miało miejsce po porozumieniu z zainteresowanymi Ministrami.

Nadzwyczajny Komisarz do Spraw Repatrjacji będzie miał prawo wchodzić w bezpośrednie porozumienie z właściwymi Ministrami w sprawach dotyczących repatrjacji.

Wnioski Nadzwyczajnego Komisarza do Spraw Repatrjacji powinny być rozpatrzone przez właściwych Ministrów w terminie trzydniowym od chwili ich złożenia. W razie niedojścia do porozumienia z właściwymi Ministrami decydować będzie Rada Ministrów.

Organem wykonawczym Nadzwyczajnego Komisarza do Spraw Repatrjacji będzie Urząd Emigracyjny przy Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej.

Nadzwyczajny Komisarz do Spraw Repatrjacji będzie miał prawo w miarę potrzeby częściowo przelewać swoje uprawnienia na personel Urzędu Emigracyjnego, względnie za porozumieniem z właściwym Ministrem, na personel innych urzędów państwowych, bądź też na specjalnie wyznaczonych przez siebie pełnomocników.

Za ścisłe stosowanie się do powyższego okólnika odpowiedzialni są: panowie Dyrektorowie i Wice-Dyrektorowie Departamentów, Naczelnicy Wydziałów i Kierownicy Placówek zagranicznych.

Za Ministra

(—) *Bertoni*

Dyrektor Departamentu.

Warszawa, dnia 12/XII 1921 r.

9.

K. I. 28585.

OKÓLNIK

W SPRAWIE TERMINOWEGO TRAKTOWANIA SPRAW GDAŃSKICH.

Nawiązując do okólnika № 117 z dnia 1 sierpnia b. r., Ministerstwo Spraw Zagranicznych poleca niniejszem traktowanie wszystkich spraw gdańskich, bez względu na ich treść lub rodzaj, jako bardzo pilnych.

Odnosi się to do wszystkich bez wyjątku spraw dotyczących Wolnego Miasta Gdańska lub jego obywateli, tak politycznych jak administracyjnych i gospodarczych, tak przedłożonych Placówkom bezpośrednio, jak i przekazanych im przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych lub Komisarza Gen. Rz. P. w Gdańsku.

W tych wszystkich wypadkach, gdy załatwienie sprawy nie wchodzi w bezpośrednią kompetencję Placówki, lecz zależy od współdziałania władz miejscowych, Poselstwo i Konsulaty Rz. P. winny dokładać wszelkich starań, czy to drogą interwencji osobistej, czy też przez częste ponaglanie zainteresowanych władz, by osiągnąć cel, do którego zdążają.

W razie, gdyby się okazało, że pomyslne załatwienie konkretnej sprawy natrafia na trudności, mające swe źródło bądź w okolicznościach natury

zasadniczej, bądź w stanowisku władz lokalnych, Poselstwa i Konsulaty winny odwrotną pocztą informować o tem Ministerstwo przez złożenie mu wyczerpującego raportu.

Za Ministra
(—) *August Zaleski*
Warszawa, dnia 22/XII 1921 r. Dyrektor Departamentu p. o. Wice-Ministra.

K. III-a 72769.

10.

OKÓLNIK

W SPRAWIE ZMIANY PRZYNALEŻNOŚCI POD WZGLĘDEM ZASIŁKÓW WOJSKOWYCH W ZWIĄZKU Z NOWYM PODZIAŁEM TERYTORJALNYM KRAJU.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych przesyła poniższe pismo Ministerstwa Spraw Wojskowych do wiadomości.

Za Ministra
(—) *W. Babiński*
Warszawa, dnia 22/XII 1921 r. Wice-Dyrektor Departamentu.

Załącznik.

Wobec przemianowania rozporządzeniem M. S. Wojsk. Oddz. 1 Sztabu Gen. № 7600/Org. dotychczasowych Dowództw Okręgów Generalnych na Dowództwa Okręgów Korpuśnych, rodzinom zamieszkałym w b. zaborze rosyjskim zasiłki wojskowe przyznawać mają odtąd, zgodnie z art. 11 Rozporządzenia R. O. P. z 20. VII. 1920 r. (Dz. U. R. P. № 63 poz. 418), Dowództwa Okręgów Korpuśnych (Szefostwa Intendentur) wskutek czego automatycznie ulega odpowiedniej zmianie ustęp pierwszy par. 1 mego Rozporządzenia z dnia 4 grudnia 1920 r. (Dz. U. R. P. № 5 ex 1921 poz. 23).

Nowy podział terytorjalny kraju, uskuteczniony równocześnie z cyt. Rozporządzeniem M. S. Wojsk., powoduje też, że, zgodnie z postanowieniem art. 1 Rozporządzenia Wykonawczego do Rozporządzenia R. O. P. z 20. VII. 1920 r. (Dz. U. R. P. № 80/20 poz. 537), zmienionem częściowo przytoczonym powyżej par. 1 mego Rozporządzenia z 4. XII. 1920 r., w powiatach stanowiących b. zabór rosyjski zasiłki przyznawać ma to D. O. K. (Szefostwo Intendentury), w skład którego powiaty te obecnie wchodzą. Jedynie rodzinom zamieszkałym w przyłączonej do D. O. K. № 1 Warszawa—części powiatu Nidborskiego zasiłki przyznawać będzie nadal Wydział powiatowy tegoż powiatu; a rodzinom zamieszkującym na terenie Litwy Środkowej — Departament Skarbu tymczasowej Komisji Rządzącej Litwy Środkowej.

Dowódcy O. K. zarządzą natychmiast w bezpośredniem porozumieniu przekazanie i przejęcie aktów zasiłkowych, tudzież przeniesienie niezbędnego personelu dla zorganizowania przejściowych referatów zasiłkowych w D. O. K. Kraków, Poznań, Toruń i Przemyśl.

Za zgodność:
Szef Administracji Armji
(—)
Generał pporucznik.

Warszawa, dnia 13/XII 1921 r.

11.

UMOWY MIĘDZYNARODOWE DOTYCZĄCE POLSKI.

(Według dzieła prof. Juljana Makowskiego: Warszawa, 1922 r. „Prawo międzynarodowe").

1. Traktat Pokoju z Niemcami, podpisany w Wersalu dn. 28 czerwca 1919 r.; ratyfikowany przez Główne Mocarstwa Sprzymierzone dn. 10 stycznia 1920 r.; od tej daty wszedł w życie. Polska ratyfikowała go dn. 1 września 1919 roku.

2. Traktat Polski z Głównemi Mocarstwami (t. zw. Traktat o Mniejszościach), podpisany i ratyfikowany razem z poprzednim.

3. Traktat Pokoju z Austrją, podpisany w Saint-Germain-en-Laye dn. 10 września 1919 r.; wszedł w życie dn. 16 lipca 1920 r.; przez Polskę dotąd nieratyfikowany.

4. Traktat Pokoju z Bulgarją, podpisana w Neuilly-sur-Seine dnia 27 listopada 1919 r.; wszedł w życie dn. 9 sierpnia 1920 r.; przez Polskę dotąd nieratyfikowany.

5. Traktat Pokoju z Węgrami, podpisany w Trianon dn. 4 czerwca 1920 r.; wszedł w życie dn. 26 lipca 1921 r.; przez Polskę dotąd nieratyfikowany.

6. Traktat Pokoju z Turcją, podpisany w Sèvres dnia 10 sierpnia 1920 r.; dotąd nieratyfikowany i nie wszedł w życie.

7. Traktat pomiędzy Głównemi Mocarstwami Sprzymierzonemi i Stowarzyszonemi a Polską, Rumunją, Państwem Serbsko-Kroacko-Słoweńskiem i Czechosłowacją, dotyczący niektórych granic tych państw, podpisany w Sèvres dnia 10 sierpnia 1920 r. (Traktat graniczny). Polska odmówiła podpisu, ponieważ Galicję Wschodnią Traktat ten pozostawia poza jej granicami.

8. Deklaracja Rady Najwyższej Państw Sprzymierzonych i Stowarzyszonych, dotycząca tymczasowych granic wschodnich Polski; podpisana w Paryżu przez Clemenceau dn. 8 grudnia 1919 r. Jako decyzja jednostronna Polski nie obowiązuje.

9. Traktat pomiędzy Włochami, Polską, Rumunją, Jugosławją i Czechosłowacją, podpisany w Sèvres dnia 10 sierpnia 1920 r., dotyczący uregulowania spraw, wynikłych z podziału byłej monarchji austrjacko-węgierskiej (t. zw. traktat Cesyjny); przez Polskę dotąd nieratyfikowany.

10. Arrangement pomiędzy Mocarstwami Sprzymierzonemi i Stowarzyszonemi, podpisany w Saint-Germain-en-Laye dnia 10 września 1919 r., dotyczący udziału państw cesyjnych w kosztach oswobodzenia ich z pod władzy austrjacko-węgierskiej (t. zw. układ liberacyjny); przez Polskę dotąd nieratyfikowany.

Deklaracja do powyższej umowy z dn. 8 grudnia 1919 r., nie została podpisana przez Polskę.

11. Arrangement, dotyczący rachunku odszkodowań co do Włoch, podpisany w Saint-Germain-en-Laye dn. 10 września 1919 r. (t. zw. układ reparacyjny).

Deklaracja do powyższego układu z dn. 8 grudnia 1919 r. nie została podpisana przez Polskę.

12. Umowa Gospodarcza z Niemcami, podpisana w Berlinie dn. 22 października 1919 r.; nie była ratyfikowana i nie weszła w życie. W tym sensie Delegacja polska w Paryżu złożyła deklarację dnia 10 stycznia 1920 roku.

13. Układ polsko-niemiecki w przedmiocie przejęcia wymiaru sprawiedliwości, z aneksem; podpisany w Poznaniu dnia 20 września 1920 r. Wymieniono dokumenty ratyfikacyjne w Berlinie d. 30 października 1920 r.

14. Polsko-niemiecka umowa Urzędnicza, podpisana w Berlinie dn. 9 listopada 1919 r.; zatwierdzona przez Radę Ministrów d. 30 listopada 1919 r.

Protokół końcowy, podpisany w Berlinie dn. 9/XI 1919 r.

Protokół dodatkowy, podpisany w Paryżu dn. 8/I 1920 r.

Konwencja dodatkowa, podpisana w Paryżu dnia 9/I 1920 roku.

15. Umowa polsko niemiecka o wycofaniu wojsk z odstąpionych obszarów i oddaniu zarządu cywilnego, podpisana w Berlinie dn. 25 listopada 1919 roku.

Protokół dodatkowy, podpisany w Berlinie dnia 25/XI 1919 roku.

Protokół dodatkowy, podpisany w Paryżu dnia 8/I 1920 roku.

16. Arrangement, dotyczący organizacji tymczasowego przewozu wojsk kolejami pomiędzy Niemcami a Prusami Wschodniemi i odwrotnie, podpisany w Paryżu dnia 9 stycznia 1920 roku.

Aneks do powyższego z tej samej daty.

17. Protokół dodatkowy do umów polsko-niemieckich, podpisany w Paryżu dnia 9 stycznia 1920 roku.

18. Układ polsko-niemiecki, dotyczący wejścia w życie Traktatu Wersalskiego, podpisany w Paryżu dnia 9 stycznia 1920 roku.

19. Protokół dodatkowy, dotyczący wykonania Artykułu X Układu polsko-niemieckiego z 25/XI 1919 r., podpisany w Paryżu dn. 9 stycznia 1920 roku.

20. Układ polsko-niemiecki w sprawie ułatwień w ruchu granicznym, podpisany w Berlinie dn. 29 czerwca 1921 r., dotąd nieratyfikowany.

21. Układ polsko-niemiecki, w sprawie utrzymania w ruchu gospodarstw rolnych na pograniczu; podpisany w Poznaniu d. 27 lipca 1920 r.; polski dokument ratyfikacyjny nosi datę 26/I 1921 roku.

Umowa dodatkowa, przedłużająca poprzednią do 30/VI 1921 roku; podpisana w Poznaniu dnia 24 marca 1921 r.

Umowa dodatkowa, przedłużająca poprzednią do 30/XI 1921 r.; podpisana w Poznaniu dnia 28/VI 1921 roku.

22. Protokół w sprawie wydania łodzi, podpisany z Niemcami w Bydgoszczy dnia 2 listopada 1920 roku.

23. Układ polsko-niemiecki w sprawie korzystauia z dworca w Gardei i dostępu do niego od strony Niemiec; podpisany w Poznaniu d. 6 czerwca 1921 r.; zatwierdzony przez Rząd Polski dnia 9/VI 1921 r., a przez Rząd niemiecki dnia 4/VI 1921 roku.

24. Protokół w sprawie wykonania przepisów Artykułu 268 b. Traktatu Wersalskiego; podpisany w Berlinie dnia 10/IV 1921 roku.

25. Umowa amnestyjna polsko-niemiecka, podpisana w Berliuie dn. 1/X 1919 r.; dokumenty ratyfikacyjne wymieniono w Berlinie d. 23/X 1919 r.

Protokół z ugody polsko-niemieckiej, dotyczącej wymiany osób uwięzionych; podpisany w Berlinie dnia 23/XI 1920 roku.

Umowa dodatkowa do polsko-niemieckiej Umowy Amnestyjnej z dn. 1/X 1919 r.; podpisana z protokółem końcowym w Berlinie dnia 12 lutego 1921 roku.

26. Arrangement pomiędzy administracją polską a administracją górno-śląską w sprawie stosunków sąsiedzkich; podpisany w Opolu dn. 3/IX 1920 roku.

27. Umowa aprowizacyjna z Gdańskiem, podpisana w Gdańsku dnia 13 kwietnia 1920 r.; zatwierdzona przez Radę Ministrów dnia 6/V 1920 r., oraz przez Konferencję Ambasadorów dnia 12/V 1920 roku.

Protokół prolongacyjny, podpisany w Gdańsku d. 22/VIII 1920 roku.

Zobowiązanie Polski do aprowidowania Gdańska, podpisane dn. 8/IX 1920 roku.

Protokół prolongacyjny, podpisany w Gdańsku dn. 26/XI 1920 roku.

28. Konwencja Polsko-Gdańska, podpisana w Paryżu d. 9/XI 1920 r.

29. Umowa prowizoryczna polsko-gdańska, podpisana w Gdańsku dnia 22 kwietnia 1920 roku.

30. Umowa korytarzowa (tranzytowa) polsko-niemiecka, podpisana w Paryżu dnia 21 kwietnia 1921 roku.

31. Decyzja Konferencji Ambasadorów w sprawie Śląska Cieszyńskiego, z dnia 28 lipca 1920 r.; nieratyfikowana przez Polskę.

32. Umowa czesko-polska naftowo-węglowa, podpisana w Krakowie d. 27 września 1920 r.; zatwierdzona przez Rząd Polski d. 28/IX 1920 r.

33. Polsko-czeska umowa kolejowa, podpisana w Pradze dnia 24 września 1920 r., wraz z Protokółem.

34. „Agreement“ podpisauy przez Wł. Grabskiego w Spa dnia 10 lipca 1920 roku.

35. Deklaracja delegatów polskich i czeskich na konferencji w Spa w sprawie Śląska Cieszyńskiego, z dnia 10 lipca 1920 roku w sprawie Cieszyńskiej.

36. Rezolucja Rady Najwyższej z dnia 10 lipca 1920 r. w sprawie Cieszyńskiej.

37. Umowa polsko-czeska w sprawie obywatelstwa, podpisana w Pradze dnia 29 listopada 1920 roku.

38. Umowa tymczasowa kolejowa polsko-rumuńska, podpisana w Bukareszcie dnia 4 listopada 1919 roku.

39. Konwencja polsko-rumuńska o przymierzu odpornem; podpisana w Bukareszcie dnia 3 marca 1921 r.; z deklaracją i trzema protokółami; wymieniono dokumenty ratyfikacyjne w Bukareszcie dn. 25/VII 1921 r.

40. Umowa handlowa z Rumunją; podpisana w Bukareszcie dnia 1 lipca 1921 r. z dwoma aneksami i wymianą not.

41. Arrangement pocztowo-telegraficzny z Rumunją, podpisany w Bukareszcie dnia 1 lipca 1921 roku.

42. Konwencja polsko francuska o emigracji i imigracji; podpisana w Warszawie dnia 3 września 1919 r.; wymieniono dokumenty ratyfikacyjne w Paryżu dnia 15/IV 1920 r.

43. Konwencja polsko-francuska o pomocy społecznej; podpisana w Warszawie dnia 14 października 1920 roku, wraz z Arrangement.

44. Polsko-włoska umowa wojskowo-rozrachunkowa, podpisana w Warszawie dnia 23 sierpnia 1921 roku.

45. Deklaracja handlowa polsko-włoska, w Warszawie d. 23 sierpnia 1921 roku.

46. Umowa o preliminaryjnym pokoju i rozejmie z Republiką Sowietów, podpisana w Rydze dnia 12/X 1920 r. Wymieniono dokumenty ratyfikacyjne w Lipawie dnia 2/X 1920 r.

Protokół dodatkowy do powyższej umowy.

Protokół dodatkowy w przedmiocie wykonania Art. I-go powyższej umowy.

Protokół przedłużenia rozejmu z dnia 24/II 1921 roku.

Protokół o mieszanej Komisji Rozjemczej z dnia 4/III 1921 r.

47. Układ o Repatrjacji, podpisany z Rosją w Rydze d. 24/II 1920 r.

48. Traktat pokoju z Rosją i Ukrainą, podpisany w Rydze dnia 18 marca 1921 r.

Cztery protokóły i układ dodatkowy z tej samej daty.

Wymieniono dokumenty ratyfikacyjne w Mińsku dnia 30/IV 1921 r.

49. Instrukcja dla komisji Rozjemczych, podpisana przez pełnomocników polskich i rosyjskich w Mińsku dnia 1 czerwca 1921 roku.

50. Protokół zamknięcia konferencji ministrów spraw zagranicznych państw bałtyckich w Helsingforsie dnia 29/VII 1921 r.

51. Protokół konferencji polsko-finlandzkiej w Warszawie w marcu 1920 r.

52. Umowa o linji demarkacyjnej, podpisana w Suwałkach dnia 7 października 1920 r.

53. Konwencja o handlu bronią i amunicją, podpisana w Paryżu dn. 10 września 1919 r.; przez Polskę nieratyfikowana.

54. Konwencja, urządzająca żeglugę powietrzną, podpisana w Paryżu dnia 13 października 1919 r.; z protokółem dodatkowym z 31/V 1921 r.; przez Polskę nieratyfiikowana.

55. Arrangement, dotyczący wznowienia praw własności przemysłowej dotkniętych przez wojnę światową; podpisany w Bernie d. 30 czerwca 1921 r.; ratyfikowany przez Polskę dnia 30 września 1920 r.

56. Konwencja chłodnicza, podpisana w Paryżu d. 21/VI 1920 roku.

57. Konwencja pocztowa, podpisana w Madrycie dnia 30/XI 1920 r. z czterema Arrengements.

58. Do Powszechnej Unji Pocztowej z r. 1878 Polska należy od 1 maja 1919 r.

59. Do międzynarodowego Urzędu Hygieny Publicznej Polska przystąpiła dnia 29 kwietnia 1920 r.

60. Do konwencji Automobilowej z 11/X 1919 r. Polska zgłosiła przystąpienie dnia 28/XII 1920 r.; należy od 1 maja 1921 r.

61. Do Unji Taryf Celnych z 5/VII 1890 r. Polska przystąpiła dnia 1/XII 1920 r.

62. Do konwencji Genewskiej z 6/VII 1906 r., Polska została przyjęta dnia 15/VII 1920 r.

63. Do międzynarodowej wymiany wydawnictw urzędowych Polska przystąpiła 1 grudnia 1920 r.

64. Do Międzynarodowego Instytutu Rolniczego w Rzymie Polska przystąpiła dnia 31/X 1920 r.

Pozatem, na mocy przepisów Art. 19 aneks I Umowy o mniejszościach, Polska przystąpiła:

65. Do Powszechnej Unji Telegraficznej dnia 14/XII 1920 r.

66. Do konwencji Radjo-telegraficznej z r. 1912 Polska przystąpiła dnia 6/I 1921 r.

67. Do konwencji kolejowej berneńskiej Polska notyfikowała swój akces dnia 28/VIII 1920 r.; jednak ostateczne przyjęcie jej do tej konwencji dotąd nie nastąpiło.

68. Do konwencji Sanitarnej z 3/XII 1903 r. Polska zgłosiła swe przystąpienie w końcu 1920 r.; co jednak okazało się nieaktualnem, wobec tego, że 7/X 1920 r. weszła w życie konwencja z 17/I 1920 r., do której Polska jeszcze nie przystąpiła.

69. Do konwencji Berneńskiej z 26/IX 1906 r. o zakazie pracy nocnej kobiet Polska przystąpiła dnia 14/I 1921 r.

70. Do konwencji Berneńskiej z 26/IX 1921 r. o zakazie używania białego (żółtego) fosforu przy wyrobie zapałek, Polska przystąpiła d. 14/I 1921 r.

71. Do konwencji Paryskich z 18/V 1904 i 4/V 1910 r. o ściganiu handlu żywym towarem Polska przystąpiła dnia 12/I 1920 r.

73. Do konwencji Paryskiej z dnia 20/V 1883 r., przejrzanej w Waszyngtonie w r. 1911, w przedmiocie ochrony własności przemysłowej, Polska przystąpiła dnia 10/XI 1919 r.

74. Do konwencji Berneńskiej o ochronie utworów literackich i artystycznych Polska przystąpiła bez zastrzeżeń dnia 28/I 1919 r.

75. Umowa kolejowa z Rumunją, podpisana w Bukareszcie d. 23/IX 1921 r., z aneksem.

76. Umowa zawarta pomiędzy Polską a Wolnem Miastem Gdańskiem celem wykonania i uzupełnienia polsko-gdańskiej konwencji z dn. 9 listopada 1920 r.; podpisana w Warszawie dnia 24/X 1921 r.

77. Decyzja Konferencji Ambasadorów w sprawie podziału Górnego Śląska, z dnia 20/X 1921 r.; przyjęta przez Polskę.

78. Konwencja handlowa z Czechosłowacją, podpisana w Warszawie dnia 20/X 1919 r.

79. Umowa polityczna z Czechosłowacją, podpisana w Pradze dnia 6/XI 1920 r.

Co się tyczy Aneksu II do Art. 19, to do wzmiankowanych w nim dwuch porozumień Madryckich z 14/IV 1891 r., dotyczących zwalczania fałszywych oznak pochodzenia towarów i międzynarodowej rejestracji znaków fabrycznych, Polska dotąd nie przystąpiła z powodu niedostosowania w tej mierze jej prawodawstwa wewnętrznego.

Polska, która w myśl Art. 104 Traktatu Wersalskiego, prowadzi sprawy zagraniczne Wolnego Miasta Gdańska, przeprowadza w jego imieniu umowy z innemi państwami i przystępuje do konwencji otwartych, po zasięgnięciu w tej mierze zdania Senatu Wolnego Miasta.

Oprócz umów wyżej wymienionych, Polska zawarła cały szereg porozumień tymczasowych kompensacyjnych na podstawie kontyngentów. Porozumienia te mają raczej charakter kontraktów prawno-prywatnych, aniżeli umów międzynarodowych.

Sprawa ratyfikowania umów międzynarodowych, zawieranych przez Polskę, będzie regulowana na podstawie Art. 49 i 50 Ustawy Konstytucyjnej z 17 marca 1921 r., po dokonaniu wyboru pierwszego Prezydenta Rzeczypospolitej.

12.

SKOROWIDZ

ZNACZENIA PISM PRZEZ WYDZIAŁY M. S. Z., STOSOWNIE DO STATUTU ORGANIZACYJNEGO M. S. Z. Z DN. 1/IV 1921 R.

Nawiązując do „Skorowidza" znaków wydziałowych, zamieszczonego w Nr. 5 Dziennika Urzędowego M. S. Z. z dn. 20/XII 1921 r. poz. 52, E, podaje się poniżej skorowidz znaczenia pism przez Wydziały M. S. Z. stosownie do Statutu Organizacyjnego M. S. Z. z dnia 1/IV 1921 r.

1. Gabinet Ministra (G. M.):	*Znak:*
Sekretarjat Ministra	G. M. S.
Protokół Dyplomatyczny	P. D.
Radca Prawny	R. P.
Oddział Techniczno-naukowy	G. M. N.
Biuro Szyfrów	B. S.
2. Departament Dyplomatyczny (D.):	
Wydział Ogólny	D. I.
„ Zachodni	D. II.
„ Północny	D. III.
„ Środkowo-Europejski	D. IV.
„ Wschodni	D. V.
„ Traktatowy	D. VI.
Oddział Informacyjny	D. VII.
Biuro Ekonomiczne	B. E.
„ Prasowe	B. P.
3. Departament Administracyjny (A.):	
Wydział Osobowy	A. I.
Oddział Komunikacji	O. K.
Oddział Opieki Kulturalnej	A. II.
Kancelarja Ogólna	A. III.
Oddział Gospodarczy	O. G.
Biuro Rachuby i Kontroli	B. R. K.
4. Departament Konsularny (K.):	
Oddział Ogólny	K. I.
Wydział Prawno-Konsularny	K. II.
„ Administracyjno-Konsularny	K. III.

N. B. Sposób znaczenia pism przez referaty Departamentu Konsularnego podano w № 5 Dz. U. M. S. Z. z dnia 20/XII 1921 roku poz. 52 E, str. 69.

W stosunkach *wewnętrznych* używano, jak i za poprzednich organizacji, — następujących skrótów:

D. D. D. — Dyrektor Dep. Dyplomatycznego.
V. D. D. D. — Vice-Dyrektor Dep. Dyplomatycznego.
D. D. A. — Dyrektor Dep. Administracyjnego.
V. D. D. K. — Vice-Dyrektor Dep. Konsularnego.

Prócz tego istniejące przy M. S. Z. tymczasowe, nieobjęte Statutem Organizacyjnym Biura, znaczyły pisma swoje w sposób następujący:

Biuro Misji Zagranicznych	B. M. Z.
Komitet Tranzytowy	K. T.

Rokowania Śląskie	R. S.
Biuro dla spraw pomocy głodnym w Rosji i spraw repatrjacji (p. Posła Filipowicza)	G. R.
Biuro Delegata dla spraw Wschodniej Małopolski	G. W.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI

DZIENNIKA URZĘDOWEGO M. S. Z.

WARSZAWA, PLAC MAŁACHOWSKIEGO 4, PAŁAC BAR. KRONENBERGA II P.

ODDZIAŁ TECHNICZNO-NAUKOWY M. S. Z. TEL. 413-21.

CENA NUMERU MKP. 75.

TŁOCZONO W DRUKARNI WŁ. ŁAZARSKIEGO

z polecenia Ministra Spraw Zagranicznych.